

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai

2018-05-25

Į 2018-04-25

Nr. (15.4-35) SD - 3004

Nr. R2-(ŠGK)-1095

DĖL IŠVADOS PATEIKIMO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija), išnagrinėjusi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtą nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-116 „Dėl Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti“ pakeitimo ir išdėstymo nauja redakcija“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus.

Siekiant įgyvendinti socialinės paramos prieinamumą nepasiturintiems gyventojams, apsirūpinant juos šiluma bei karštu vandeniu, nepriklausomai nuo naudojamų energijos ar kuro rūšių, vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu (toliau – Įstatymas), būsto šildymo išlaidų kompensacijos apskaičiuojamos taikant Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti metodikoje įtvirtintus maksimalius ir vidutinius energijos sąnaudų normatyvus.

Išnagrinėjus Nutarimo projektu siūlomus maksimalius energijos sąnaudų normatyvus būstui šildyti, manytina, kad nepasiturintys gyventojai patirs didesnę finansinę naštą už faktiškai sunaudotas energijos sąnaudas būstui apšildyti, o apskaičiuotas kompensacijos dydis jiems mažes, pvz., 5 aukštų namui, kuris pastatytas iki 1992 m., maksimalų energijos sąnaudų normatyvą būstui šildyti siūloma sumažinti apie 39 proc. (nuo 34 iki 20,7 kWh/m²). Atsižvelgiant į nepasiturinčių gyventojų materialinę padėtį, šie asmenys neišgalės susimokėti mokesčių už būsto šildymą, tokiu būdu didės jų išiskolinimas.

Be kita ko, siekiant skatinti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) procesus ir užtikrinti nepasiturinčių gyventojų galimybes dalyvauti būsto atnaujinimo programoje, Įstatyme numatytas kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų nepasiturintiems gyventojams apmokėjimas. Teisė į būsto šildymo išlaidų kompensaciją apmokant kreditą ir palūkanas nustatoma taikant vidutinius energijos ar kuro sąnaudų normatyvus, esant standartinėms (nekoreguotoms) sąlygoms, kurie taip pat ženkliai sumažinti, pvz., 5 aukštų namui, kuris pastatytas iki 1992 m. vidutinis energijos sąnaudų normatyvas sumažintas apie 31 proc. (nuo 24 iki 16,6). Sumažinus vidutinius energijos sąnaudų normatyvus būstui šildyti, renovuojamuose (renovuojamuose) daugiabučiuose gyvenantys asmenys, vis dar turintys įsipareigojimų bankams mokėti kredito ir palūkanų įmokas, galimai praras teisę į kredito, paimto daugiabučiam namui

atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimą.

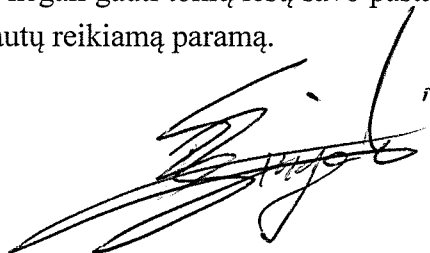
Atkreiptinas dėmesys, kad gyventojų teisė gauti kiekvieno mėnesio kredito ir palūkanų įmokos padengimą per kredito sutartyje nustatytą kredito gražinimo laikotarpį yra nustatyta Įstatymo 8 straipsnio 8 dalyje. Įgyvendinant šią Įstatymo nuostatą, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. D1-174/A1-116 patvirtintas Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas). Tvarkos aprašo 6 punkte įtvirtinta, kad buto savininko teisė į kredito ir palūkanų apmokėjimą nustatoma šildymo ir nešildymo sezono metu. Šią teisę buto savininkas įgyja nustačius jo teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos skelbiamus vidutinius energijos ar kuro sąnaudų normatyvus, kurie taikyti iki daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo), esant standartinėms (nekoreguotoms) sąlygoms, ir energijos ar kuro kainas, galiojančias tą mėnesį, kurį buto savininkas kreipiasi dėl teisės į kredito ir palūkanų apmokėjimą nustatymo. Atsižvelgiant į tai, lieka neaišku, kaip bus nustatoma asmenų teisė į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, apmokant kreditą ir palūkanas, bei kaip ir kada Nutarimo projektu siūlomi nauji normatyvai renovuotiems namams bus taikomi.

Pastebėtina ir tai, kad vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai yra taikomi apskaičiuojant būsto šildymo išlaidų kompensacijas asmenims, kurie būstą apšildo kietu kuru. Sumažinus vidutines šilumos normas, būsto šildymo kietu kuru išlaidų kompensacijos nepasiturintiems gyventojams ženkliai sumažės arba jie iš viso praras teisę į kompensaciją. Atsižvelgiant į nepasiturinčių šeimų materialinę padėtį, manome, kad apsirūpinimas kietu kuru daugeliui nepasiturinčių šeimų taps didele našta.

Ministerija pritaria pakoreguoti vidutinius ir maksimalius energijos sąnaudų normatyvus būstui šildyti, tačiau, įvertinusi Nutarimo projektu siūlomus maksimalių ir vidutinių šilumos suvartojimo normų sumažinimo įtaką nepasiturintiems gyventojams, siūlo šiuos normatyvus mažinti apie 10–15 procentų.

Svarbu pažymėti, kad kompensacijų mažinimas nepasiturintiems asmenims yra kraštutinė priemonė, neatitinkanti Europos socialinės chartijos, kurią yra ratifikavusi Lietuva, nuostatų, kuriomis reikalaujama užtikrinti, kad kiekvienas asmuo, kuris neturi pakankamai lėšų pragyvenimui ir kuris negali gauti tokių lėšų savo pastangomis ar iš kitų šaltinių, ypač iš socialinės apsaugos sistemos, gautų reikiamą paramą.

Viceministras

Eitvydas Bingelis

Aldona Dobrovolskienė, tel. 266 4283, el. p. aldona.dobrovolskiene@socmin.lt